

Sygn. akt I NO 152/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak

SSN Oktawian Nawrot (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi Ministra Zdrowia na:

1. uchwałę nr 1/(...)-Z Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania Okręgowej Rady Lekarskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w S. za 2019 r.;
2. uchwałę nr 2/(...)-Z Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania Okręgowej Komisji Rewizyjnej Okręgowej Izby Lekarskiej w S. za 2019 r.;
3. uchwałę nr 3/(...)-Z Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia wykonania budżetu Okręgowej Izby Lekarskiej w S. za 2019 r.;
4. uchwałę nr 4/(...)-Z Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie przeznaczenia zysku za 2019 r.;
5. uchwałę nr 5/(...)-Z Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie udzielenia absolutorium Okręgowej Radzie Lekarskiej w S. za 2019 r.;
6. uchwałę nr 6/(...)-Z Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania

Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Okręgowej Izby Lekarskiej w S. za 2019 r.;

7. uchwałę nr 7/(...)-Z Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania Okręgowego Sądu Lekarskiego Okręgowej Izby Lekarskiej w S. za 2019 r.;

8. uchwałę nr 8/(...)-Z Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania Okręgowej Komisji Wyborczej Okręgowej Izby Lekarskiej w S. za 2019 r.;

9. uchwałę nr 9/(...)-Z Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Okręgowej Izby Lekarskiej w S. na 2020 rok;

10. uchwałę nr 10/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie dopuszczalności deficytu budżetowego;

11. uchwałę nr 11/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. zmieniającą uchwałę Nr 11/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 6 kwietnia 2019 r. w sprawie przeznaczenia środków na pokrycie wydatków związanych z inwestycyjną obejmującą przebudowę i modernizację budynku położonego w S. przy ul. (...) oraz roboty towarzyszące;

12. uchwałę nr 12/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. zmieniającą uchwałę Nr 12/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 6 kwietnia 2019 r. w sprawie przyznania Prezesowi Okręgowej Rady Lekarskiej, Wiceprezesowi Okręgowej Rady Lekarskiej, Sekretarzowi Okręgowej Rady Lekarskiej i Skarbnikowi Okręgowej Rady Lekarskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w S. wynagrodzenia za pełnienie funkcji w Okręgowej Izbie Lekarskiej w S.;

13. uchwałę nr 13/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany Statutu Okręgowej Izby Lekarskiej w S.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 5 października 2021 r.

1. utrzymuje zaskarżone uchwały w mocy;

2. zasądza od Skarbu Państwa – Ministra Zdrowia na rzecz Okręgowej Izby Lekarskiej w S. kwotę 274 (dwieście siedemdziesiąt cztery) złote tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Okręgowa Rada Lekarska w S. 20 maja 2020 r., na podstawie art. 23 ust. 1 i art. 25 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (t.j. Dz.U. 2019, poz. 965 ze zm.; dalej: u.i.l.) oraz art. 14h ust 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. 2020, poz. 374 ze zm.; dalej: u.COVID-19), podjęła uchwałę nr 39/(...) w sprawie zarządzenia podjęcia uchwał przez Okręgowy Zjazd Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. w trybie obiegowym (dalej również: uchwałę nr 39/(...)). Na jej podstawie zarządzono podjęcie w trybie obiegowym:

1. uchwały nr 1/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania Okręgowej Rady Lekarskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w S. za 2019 r.;

2. uchwały nr 2/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania Okręgowej Komisji Rewizyjnej Okręgowej Izby Lekarskiej w S. za 2019 r.;

3. uchwały nr 3/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia wykonania budżetu Okręgowej Izby Lekarskiej w S. za 2019 r.;

4. uchwały nr 4/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie przeznaczenia zysku za 2019 r.;

5. uchwały nr 5/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie udzielenia absolutorium Okręgowej Radzie Lekarskiej w S. za 2019 r.;

6. uchwały nr 6/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Okręgowej Izby Lekarskiej w S. za 2019 r.;

7. uchwały nr 7/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania Okręgowego Sądu Lekarskiego Okręgowej Izby Lekarskiej w S. za 2019 r.;

8. uchwały nr 8/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania Okręgowej Komisji Wyborczej Okręgowej Izby Lekarskiej w S. za 2019 r.;

9. uchwały nr 9/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Okręgowej Izby Lekarskiej w S. na 2020 rok;

10. uchwały nr 10/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie dopuszczalności deficytu budżetowego – podjętą w trybie obiegowym w ramach głosowania przeprowadzonego w dniach 9-10 czerwca 2020 r.;

11. uchwały nr 11/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. zmieniającą uchwałę nr 11/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 6 kwietnia 2019 r. w sprawie przeznaczenia środków na pokrycie wydatków związanych z inwestycyjną obejmującą przebudowę i modernizację budynku położonego w S. przy ul. (...) oraz roboty towarzyszące;

12. uchwały nr 12/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. zmieniającą uchwałę nr 12/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 6 kwietnia 2019 r. w sprawie przyznania Prezesowi Okręgowej Rady Lekarskiej, Wiceprezesowi Okręgowej Rady Lekarskiej, Sekretarzowi Okręgowej Rady Lekarskiej i Skarbnikowi Okręgowej Rady Lekarskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w S. wynagrodzenia za pełnienie funkcji w Okręgowej Izbie Lekarskiej w S.; uchwały nr 13/(...) Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany Statutu Okręgowej Izby Lekarskiej w S.

Wskazane w pkt. 1-13 uchwały, jako sprzeczne z prawem, na podstawie art. 19 ust. 1 u.i.l., zaskarżył w całości Minister Zdrowia zarzucając im naruszenie art. 23 ust. 1 oraz art. 24 u.i.l. poprzez podjęcie zaskarżonych uchwał

na nieprawidłowo zwołanym Okręgowym Zjeździe Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. Skarżący wniósł o uwzględnienie skargi w całości i uchylenie zaskarżonych uchwał. W ocenie Ministra Zdrowia, uchwała nr 39/(...) jest sprzeczna z prawem i narusza art. 25 w zw. z art. 23 ust. 1 oraz art. 24 pkt 1 u.i.l. z uwagi na zarządzenie podejmowania uchwał przez Okręgowy Zjazd Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. w trybie obiegowym. Okręgowa Rada Lekarska w S. nie miała bowiem podstaw prawnych do zarządzenia podejmowania uchwał przez Okręgowy Zjazd Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. w trybie obiegowym. Okręgowa Rada Lekarska w S. mogła zaś podjąć uchwałę o zwołaniu posiedzenia Okręgowego Zjazdu Lekarzy w S. przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość lub w trybie obiegowym, zgodnie bowiem z art. 23 ust. 1 u.i.l. okręgowa rada lekarska zwołuje co roku okręgowy zjazd lekarzy. Konsekwencją nieprawidłowo zwołanego Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. jest więc nieważność podjętych na nim uchwał.

W odpowiedzi na skargę Okręgowa Izba Lekarska w S. wniosła m.in. o oddalenie skargi w całości i utrzymanie zaskarżonych uchwał w mocy, a także zasądzenie od skarżącego kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 25 zd. 1 u.i.l. okręgowa rada lekarska kieruje działalnością okręgowej izby lekarskiej w okresie między okręgowymi zjazdami lekarzy. *A contrario* w okresie okręgowego zjazdu lekarzy kompetencje kierownicze okręgowej rady lekarskiej ulegają zawieszeniu. Zgodnie z art. 24 pkt 1 u.i.l. okręgowy zjazd lekarzy podejmuje uchwały w sprawach objętych zakresem działania izby, które następnie okręgowa rada lekarska wykonuje na podstawie art. 25 pkt 8 u.i.l. Organem uprawnionym, a jednocześnie zobowiązanym do zwołania co roku okręgowego zjazdu lekarzy jest okręgowa rada lekarska (art. 23 u.i.l.).

Zgodnie z treścią art. 19 zd. 1 u.i.l. minister właściwy do spraw zdrowia może zaskarżyć do Sądu Najwyższego uchwałę organu izby lekarskiej pod zarzutem niezgodności z prawem, w terminie 6 miesięcy od dnia jej otrzymania.

Minister Zdrowia w skardze inicjującej niniejsze postępowanie zarzucił, iż Okręgowa Rada Lekarska w S. nie zwołała w sposób prawidłowy Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S., podjęła zaś uchwałę nr 39/(...)w sprawie zarządzenia podjęcia uchwał przez Okręgowy Zjazd Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. w trybie obiegowym. Z uwagi na fakt nieprawidłowego zwołania Okręgowego Zjazdu Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. wszelkie jego uchwały uznać należy za podjęte z naruszeniem prawa, a przez to nieważne. Okolicznością kluczową dla ustalenia ewentualnej sprzeczności z prawem zaskarżonych uchwał jest więc kwestia zgodności z prawem podjętej przez Okręgową Radę Lekarską w S. 20 maja 2020 r. uchwały nr 39/(...) w sprawie zarządzenia podjęcia uchwał przez Okręgowy Zjazd Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. w trybie obiegowym. Wniesiona przez Ministra Zdrowia skarga oparta jest bowiem na prostym, tautologicznym schemacie – regule *modus ponendo ponens*: skoro uchwała nr 39/(...) jest sprzeczna z prawem, to również podjęte na jej podstawie w trybie obiegowym uchwały Okręgowy Zjazd Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. są sprzeczne z prawem, przy jednoczesnym założeniu, że rzeczona implikacja jest prawdziwa.

Nie odnosząc się do problematyki prawdziwości przesłanki entymematycznej zrekonstruowanego rozumowania, zauważyć należy, że kwestia zgodności z prawem uchwały nr 39/(...) stanowiła przedmiot badania Sądu Najwyższego w sprawie o sygn. akt. I NO 151/20. W wyroku z 23 marca 2021 r. Sąd Najwyższy utrzymał zaskarżoną uchwałę w mocy uznając, że Okręgowa Rada Lekarska w S. nie przekroczyła swoich uprawnień, przewidzianych w art. 14h ust. 1 u.COVID-19, zarządzając podejmowanie uchwał przez Okręgowy Zjazd Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. w trybie obiegowym. W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy podkreślił, że wskazany przepis u.COVID-19 wprowadził możliwość podejmowania przez kolegialne organy samorządów zawodowych, a także ich organy wykonawcze oraz inne organy wewnętrzne uchwał przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość lub w trybie obiegowym, w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19. Przepis ten stanowi szczególną podstawę kompetencyjną, umożliwiającą organowi kolegialnemu ustalenie formy

podejmowania uchwał. W związku z powyższym Sąd Najwyższy *expressis verbis* uznał, że zarządzenie podejmowania uchwał przez Okręgowy Zjazd Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. w trybie obiegowym było usprawiedliwione zarówno sytuacją zaistniałą na skutek trwającej pandemii, jak i znajdowało wyraźne uzasadnienie w treści art. 14h ust. 1 u.COVID-19.

Utrzymanie przez Sąd Najwyższy w mocy zaskarżonej przez Ministra Zdrowia uchwały nr 39/(...) Okręgowej Rady Lekarskiej w S. z dnia 20 maja 2020 r. w sprawie zarządzenia podjęcia uchwał przez Okręgowy Zjazd Lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w S. w trybie obiegowym, a przez to uznanie jej zgodności z prawem, czyni bezzasadnymi zarzuty podniesione przez Ministra Zdrowia w ramach niniejszego postępowania. Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 19 u.i.l. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c. oddalił skargę i utrzymał zaskarżone uchwały w mocy.

O kosztach orzeczono na podstawie § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r. Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2018, poz. 265).